

## PROGRAMME STRUCTURE

NAME OF THE PROGRAMME: B.Sc Agriculture Hons.

Semester	Core Course			Elective Course			Open Elective			Total Credit
	No. of Papers	Credits LTP	Total Credits	No. of Papers	Credits LTP	Total Credits	No. of Papers	Credits LTP	Total Credits	
I	1	4+0	4	-	-	-	-	-	-	-
II	1	4+0	4	-	-	-	-	-	-	-

## PROGRAMME STRUCTURE

NAME OF THE PROGRAMME: B.Sc Agriculture Hons.

Semester	Core Course			Elective Course			Open			Total Credit
	No. of Papers	Credits LTP	Total Credits	No. of Papers	Credits LTP	Total Credits	Elective No. of Papers	Credits LTP	Total Credits	
I	1	4+0	4	-	-	-	-	-	-	-
II	1	4+0	4	-	-	-	-	-	-	-

[Handwritten signature/initials]  
 [Handwritten signature/initials]  
 [Handwritten signature/initials]

[Handwritten signature/initials]  
 [Handwritten signature/initials]

### B.Sc Agriculture Hon's

Semester	Course Name	Course Code	Subject	L T P	External Marks	Internal Marks	Total Credit	Total
I	B.sc Agriculture	PBI2001	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ	3+0=3	55	20	3	75
		PBI2001 A	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ)	3+0=3	55	20	3	75
II	B.sc Agriculture	PBI2002	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ	3+0=3	55	20	3	75
		PBI2002 A	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ)	3+0=3	55	20	3	75

Internal assessment = 20 marks

The break up of internal assessment will be as follows:

M.S.T. – I/II (best of two) = 10

Attendance = 04

Assignment/ Quiz/Seminar/Co-Curricular Activities= 04

General Conduct of the student= 2

*(Handwritten signatures and marks)*  
 10/10  
 10/10  
 10/10

*(Handwritten signatures)*  
 [Signature]  
 [Signature]  
 [Signature]

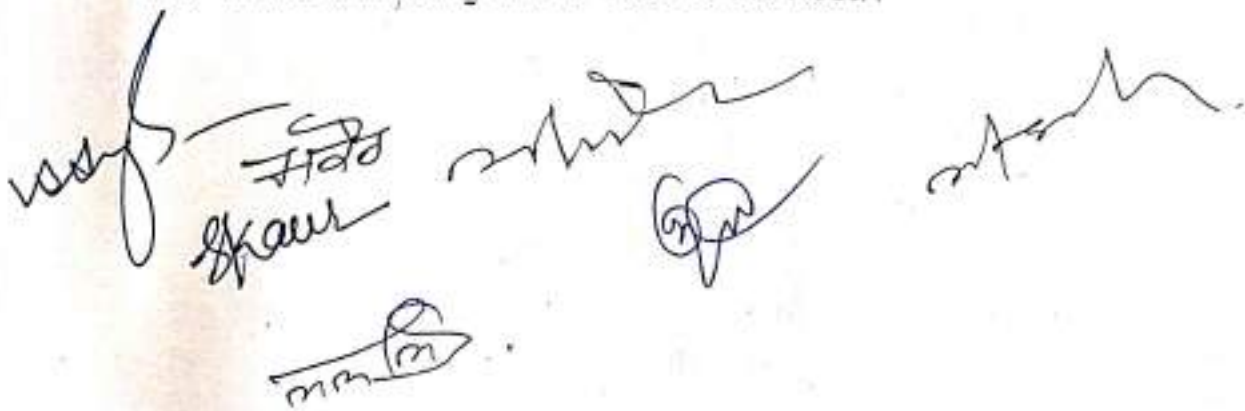
ਬੀ.ਐੱਸਸੀ.ਐਗਰੀਕਲਚਰ (ਆਨਰਜ਼) ਭਾਗ- ਪਹਿਲਾ  
ਸਮੈਸਟਰ- ਪਹਿਲਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼:

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਹੁ ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ।
2. ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਵਿਧਾ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਚੇਟਕ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ।
3. ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।
4. ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ:

1. ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
2. ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅੰਦਰ ਰਚਨਾਤਮਕ ਰੁਚੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਦੇ ਫੈਲੇ ਵਿਰੋਧਾਂ, ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਤੇ ਤਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿਚ ਵੀ ਮੱਦਦਗਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।
3. ਕਹਾਣੀ ਵਿਚਲੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੱਚ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।
4. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨੇਮ-ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣਗੇ।
5. ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਆਦਿ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।
6. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਆਦਿ ਖੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨੂੰ ਸਮਝ ਕੇ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।



ਬੀ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਐਗਰੀਕਲਚਰ (ਆਨਰਜ਼) ਭਾਗ- ਪਹਿਲਾ

ਸਮੈਸਟਰ- ਪਹਿਲਾ PBI 2001

ਪਰਚਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਸੈਸ਼ਨ - 2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 75

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 55 ਅੰਕ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 20 ਅੰਕ

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 50%

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 28

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 10

ਕਰੈਡਿਟ : 03

### ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

#### ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

1. 'ਕਥਾ-ਚੰਗ' (ਕਹਾਣੀ - ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
2. (ੳ) ਭਾਸ਼ਾ ਵੰਨਗੀਆਂ : ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਰੂਪ, ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਪਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਅੰਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਮਾਝੀ, ਮਲਵਈ, ਦੁਆਬੀ, ਪੁਆਧੀ)  
(ਅ) ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਕਿਰਿਆ)

#### ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

3. (ੳ) ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਅਖਾਣ (ਡਾ. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ: ਮੁਹਾਵਰੇ ਤੇ ਅਖਾਣ ਕੋਸ਼) ੳ ਤੋਂ ਹ ਤੱਕ  
(ਅ) ਚਲੰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ (ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਮਹੱਤਵ, ਵਿਗਿਆਨ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਮਾਤ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਈਬਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ, ਆਨਲਾਈਨ ਅਧਿਆਪਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਆਨਲਾਈਨ ਮਾਧਿਅਮ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ, ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼, ਸਮਕਾਲੀ ਕਿਸਾਨੀ ਸੰਘਰਸ਼, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਨਾਰੀ ਦਾ ਸਥਾਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਬਾਰੇ)  
(ੲ) ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ :- ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ (ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਵਣਜ ਵਪਾਰ ਤੇ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ) (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ)।

### ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਕਥਾ-ਚੰਗ' (ਕਹਾਣੀ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ) ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ/ਸਾਰ। (ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
2. ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਆਕਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਵਰਣਨਾਤਮਿਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
3. ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਰਾਂ ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਅਖਾਣ ਦੇ ਕੇ ਕੋਈ ਦਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸ) 10 ਅੰਕ
4. ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ। (ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 05 ਅੰਕ
5. ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਈ 15 ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕੇ 10 ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਸੂਚੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ) 10 ਅੰਕ
6. ਯੂਨਿਟ ਤੀਜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੇ ਯੂਨਿਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ 'ਕਥਾ-ਚੰਗ' ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ 10(07+03) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1 ਅੰਕ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(10×1=10) ਅੰਕ

*(Handwritten signatures and marks)*

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਕਾਦਮੀ ਦਿੱਲੀ।
2. ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1999
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 2004
4. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਰੋਤ ਤੇ ਬਣਤਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 1996
5. ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਬਾਹਰੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਦਿੱਲੀ, 1973
6. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਤੇ ਰਚਨਾਵਲੀ, ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁੱਗਲ, ਨਿਊ ਬੁੱਕ ਕੰਪਨੀ, ਮਾਈ ਹੀਰਾਂ ਗੇਟ ਜਲੰਧਰ, 1986
7. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ, ਦੁਨੀ ਚੰਦ, ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1959

ਸਕੂਲ  
ਸਕੂਲ  
ਮਾਸਟਰ

ਸਕੂਲ  
ਸਕੂਲ

ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ


(ਸਮਾਜ-ਵਿਗਿਆਨ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਪੱਤਰਕਾਰੀ, ਵਣਜ-ਵਪਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ)

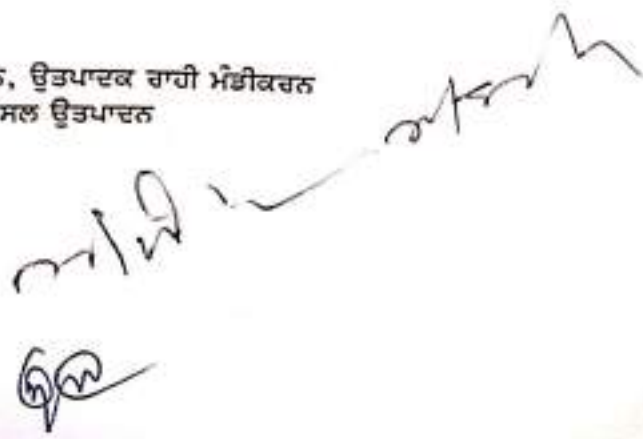
1. Abolition- ਖਾਤਮਾ, ਸਮਾਪਤੀ
2. Absolute monarch- ਨਿਰਕੁਸ਼ ਜਾਂ ਸਰਬ-ਸਮਰੱਥ ਰਾਜਾ
3. Abuse- ਕੁਵਰਤੋਂ, ਦੁਰਉਪਯੋਗ, ਉਲੰਘਣਾ
4. Accelerator- ਤਵਰਕ
5. Apartheid- ਰੰਗਭੇਦ
6. Banishment- ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ, ਜਲਾਵਤਨੀ
7. Barter economy- ਵਸਤ-ਵਟਾਂਦਰਾ, ਆਰਥਿਕਤਾ
8. Betrayal- ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ
9. Bilateral agreement- ਦੋ-ਧਿਰੀ ਸਮਝੌਤਾ, ਦੋ-ਪੱਖੀ ਸਮਝੌਤਾ
10. Bisexualism- ਦੁਲਿੰਗਤਾਵਾਦ
11. Canon- ਸਿਧਾਂਤ, ਅਸੂਲ, ਨਿਯਮ
12. Cultural Materialism- ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਦਾਰਥਵਾਦ
13. Cultural Transformation- ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਰੂਪਾਂਤਰਣ
14. Debt-trap- ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਮੱਕੜਜਾਲ
15. Diffusion- ਖਿੰਡਾਉ
16. Effective Demand- ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਮੰਗ
17. Elasticity- ਲੇਚ
18. Entrepreneur- ਉੱਦਮੀ
19. Equilibrium- ਸੰਤੁਲਨ
20. Exogamy- ਬਾਹਰਗੋਤਰੀ ਵਿਆਹ-
21. Fraternity- ਭਾਈਬੰਦੀਤਾਈਚਾਰਾ ,
22. Fundamentalism- ਮੂਲਵਾਦ
23. Gender stratification- ਸਮਾਜਿਕਲਿੰਗ ਦਰਜੇਬੰਦੀ -
24. Globalization- ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ
25. Heir- ਉੱਤਰਾਅਧਿਕਾਰੀਵਾਰਿਸ ,
26. Alignment- ਕਤਾਰਬੰਦੀ , ਸੇਧਬੰਦੀ -
27. Animation -ਜੀਵੰਤਚਿਤਰ-
28. Application- ਅਮਲਕਾਰੀ -
29. Attachment- ਨੱਥੀ

ਸਕਾਰ  
ਸਕਾਰ  
ਸਕਾਰ

ਸਕਾਰ  
ਸਕਾਰ  
ਸਕਾਰ

30. Auto correct ਸੋਧ-ਸਵੈ .
31. Bar ਪੱਟੀ -
32. Bulleting ਗੋਲਾਕਾਰੀ -
33. Computer- ਗਣਕਤਰਜੰ.
34. Corpus ਸੰਗ੍ਰਹਿਣ -
35. Cut-Paste- ਚੱਕ-ਚੱਮੇਤ, ਹਟਾ ਚੱਖ.
36. Data ਅੰਕਤਾ.
37. Directory ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾ-ਮੂਲ .
38. Disk Drive ਚਾਲਕ-ਤਵਾ .
39. E-Mail ਡਾਕ-ਬਿਜਲ .
40. Explorer -ਜਾਂਚਪਤਰਤਾਲਕ.
41. Format ਖਾਂਚਾ.
42. Home Page ਪੰਨਾ-ਮੁੱਖ .
43. Internet Explorer ਜਾਂਚ ਪਤਰਤਾਲਕ-ਅੰਤਰਜਾਲ .
44. Italic- ਟੇਵਾ
45. Margin- ਹਾਸ਼ੀਆ
46. Acclimatised variety-ਵਾਤਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲਿਤ ਕਿਸਮ
47. Accretion of Level-ਤਲ-ਉਠਾਣ
48. Agronomy-ਫਸਲ ਵਿਗਿਆਨ
49. Alkaline water-ਖਾਰਾ ਪਾਣੀ
50. Arid Climate-ਖੁਸ਼ਕ ਜਲਵਾਯੂ
51. Barometer- ਵਾਯੂ ਦਾਬ ਮਾਪਕ, ਬੈਰੋਮੀਟਰ
52. barren Land- ਬੰਜਰ ਭੋਂ
53. Basal manure- ਮੁੱਢਲੀ ਖਾਦ, ਮੁੱਢਲੀ ਰੇਹ
54. basil- ਝੁਲਸੀ
55. bee keeping- ਮਧੁਮੱਖੀ ਪਾਲਣ
56. chalk- ਖੜੀਆ ਮਿੱਟੀ, ਚਾਕ
57. Climbing root- ਆਰੋਹੀ ਜੜ੍ਹ
58. Concentrates (Feed)-ਦਾਣਾ-ਚਾਰਾ, ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਖੁਰਾਕ
59. Corrosive-ਖੋਰਕ
60. Crop, Forage-ਚਾਰਾ ਫਸਲ
61. Depth of Irrigation-ਸਿੰਜਾਈ ਦੀ ਗਹਿਰਾਈ
62. Desert climate-ਮਾਰੂਥਲੀ ਜਲਵਾਯੂ
63. Desert soil-ਮਾਰੂਥਲੀ ਭੋਂ
64. Direct Cultivation (Direct farming)-ਸਿੱਧਾ ਮੰਡੀਕਰਨ, ਉਤਪਾਦਕ ਰਾਹੀ ਮੰਡੀਕਰਨ
65. Diversification of crops-ਫਸਲ ਵਿਵਿਧਤਾ, ਵਿਵਿਧ ਫਸਲ ਉਤਪਾਦਨ
66. Edaphic factor-ਭੋਂ-ਕਾਰਕ
67. Elective cultural method- ਚੋਣਵੀਂ ਖੇਤੀ ਵਿਧੀ


  
 skaur









68. Excavation - ਖੁਦਾਈ, ਪੁਣਾਈ
69. Extreme climate-ਚਰਮ ਜਲਵਾਯੂ
70. Academic journalism-ਅਕਾਦਮਿਕ ਪੱਤਰਕਾਰੀ
71. Adless paper- ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਹਿਤ ਅਖਬਾਰ
72. Advance story- ਅਗੇਤਾ ਸਮਾਚਾਰ
73. Advertising censorship- ਵਿਗਿਆਪਨ ਸੈਂਸਰ ਵਿਵਸਥਾ
74. Arc-ਜਦੋਂ ਕੋਮਰਾ ਗੋਲਾਕਾਰ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ
75. Bilingual journalism-ਦੁਭਾਸ਼ੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ
76. Bite-ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੇਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ
79. Business notice-ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੂਚਨਾ
80. Caste journalism-ਜਾਤ ਆਧਾਰਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰੀ
81. City Affairs-ਨਗਰ ਚਰਚਾ
82. Co-Author- ਸਹਿ ਲੇਖਕ
83. Collision- ਟੱਕਰ
84. Contemporary Journalism- ਸਮਕਾਲੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ
85. Dutch Angle- ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਟੇਰਾ ਕਰਕੇ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ।
86. Descriptive Reporting- ਵਰਣਾਤਮਕ ਸਮਾਚਾਰ ਲੇਖਣ, ਵਰਣਾਤਮਕ ਰਿਪੋਰਟਿੰਗ
87. Dialect- ਉਪਭਾਸ਼ਾ
88. Dissemination of information- ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਸਾਰ
89. Domestic news- ਸੁਦੇਸ਼ੀ ਖਬਰ
90. Editing- ਸੰਪਾਦਨ
91. Editorial Statement- ਐਡੀਟੋਰੀਅਲ, ਵਿਵਰਨ
92. Erasibility- ਮਿਟਣਯੋਗਤਾ
93. Exhibitor- ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਕ
94. Explorer- ਖੋਜੀ, ਖੋਜ ਕਰਤਾ
95. Feed Back- ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ
96. Acknowledgement- ਪਹੁੰਚ ਰਸੀਦ
97. Allocation- ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿਵਸਥਾ
98. Appendix- ਅੰਤਕਾ, ਅਨੁਲਗ
99. Auction- ਨਿਲਾਮੀ
100. Based on Facts- ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ
101. Basic Pay- ਮੂਲ ਤਨਖਾਹ, ਮੂਲ ਵੇਤਨ
102. Bi-annual- ਦੋ ਸਾਲਾਂ, ਦੋ ਵਰਸ਼ੀ, ਅਰਧ-ਵਰਸ਼ੀ, ਫੇ-ਮਾਸਕ
103. Both days inclusive- ਦੋਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਸਮੇਤ
104. Branch- ਸ਼ਾਖਾ
105. Capital- ਪੂੰਜੀ ਸਰਮਾਇਆ
106. Cash book- ਰੋਕੜ ਵਹੀ
107. Catalogue- ਸੂਚੀ ਪੱਤਰ
108. Compensation- ਮੁਆਵਜ਼ਾ
109. Contingency- ਅਚਾਨਕੀ
110. Counterfoil- ਪ੍ਰਤੀ ਪੰਨਾ
111. Compliance- ਪਾਲਣਾ
112. Daily wage- ਦਿਹਾੜੀ

ਸ਼ਰੀਰ  
 ਸ਼ਾਹ  
 ਸਮਰਿਤ

- 113. Dearness Allowance- ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤਾ
- 114. Demi- Official Letter(D.O)- ਅੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਤਰ
- 115. Discrepancies may be reconciled- ਤਰ੍ਹੱਟੀਆਂ ਸੋਧੀਆਂ ਜਾਣ
- 116. Discretionary- ਇਖਤਿਆਰੀ
- 117. Embezzlement- ਗਬਨ
- 118. Enclosure-ਸਹਿ-ਪੱਤਰ
- 119. Endorsement-ਪਿੱਠ-ਅੰਕਣ
- 120. Exercise of powers- ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ
- 121. Ex-officio – ਪਦਵੀ ਕਾਰਨ, ਅਹੁਦੇ ਕਾਰਨ
- 122. File – ਮਿਸਲ
- 123. Financial Year – ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ
- 124. Formal Approval – ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ
- 125. Goods exported – ਨਿਰਯਾਤ ਮਾਲ

 ਸਕੌਰ  
 skaur  
  
 ਮਨਮ  


ਬੀ.ਐੱਸਸੀ.ਐਗਰੀਕਲਚਰ(ਆਨਰਜ਼)  
 ਭਾਗ- ਪਹਿਲਾ ਸਮੇਸਟਰ- ਪਹਿਲਾ PBI 2001 A  
 ਪਰਚਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ)  
 ਸੈਸ਼ਨ - 2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 75  
 ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ: 55 ਅੰਕ  
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ: 20 ਅੰਕ  
 ਸਮਾਂ: ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 50%  
 ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 28  
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 10  
 ਕਰੈਡਿਟ : 03

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

- ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲੇਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ  
 (ੳ) ਅੱਖਰ ਸਿੱਖਿਆ : ਤਰਤੀਬਵਾਰ ਅਤੇ ਭੁਲਾਵੇਂ ਅੱਖਰ  
 (ਅ) ਅੱਖਰ ਬਣਤਰ : ਅੱਖਰ ਰੂਪ ਤੇ ਲੇਖਣ ਦੇ ਨਿਯਮ
- ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ  
 (ੳ) ਸਵਰ ਅਤੇ ਵਿਅੰਜਨ : ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ  
 (ਅ) ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾ-ਮਾਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ  
 (ੳ) ਪੂਰੇ ਅਤੇ ਪੈਰ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਸੂਚਕ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ, ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ,  
 (ਅ) ਲਗਾ-ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਸਵਰ ਵਾਹਕਾਂ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਵਰਤੋਂ, ਲਗਾ-ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਿਅੰਜਨ ਸੂਚਕਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤੋਂ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ  
 (ੳ) ਗਿਣਤੀ, ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦਿਨ, ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ,  
 (ਅ) ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਪਸ਼ੂ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਫਲਾਂ-ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂ, ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ  
 ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਰਮੁਖੀ ਵਰਨਮਾਲਾ ਤੇ ਲੇਖਣ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।  
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
- ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਗੁਰਮੁਖੀ ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗਾ।  
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਪੀ ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।  
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ
- ਚੌਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ।  
 (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ

ਨੋਟ: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ, ਸੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚੋਂ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।

*(Handwritten signatures and marks)*

ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੋ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002
4. ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ. ਡੀ. (ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
5. Teach Yourself Punjabi, Hradev Bahri, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2011
6. A Start in Punjabi, Henry A. Gleason and Harjeet Singh Gill, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 1997
7. Introductory Punjabi, Ujjal Singh Bahri and Paramjit Singh Walia, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2003

  
ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ  


ਬੀ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਐਗਰੀਕਲਚਰ (ਆਨਰਜ਼) ਭਾਗ- ਪਹਿਲਾ  
ਸਮੈਸਟਰ- ਦੂਜਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

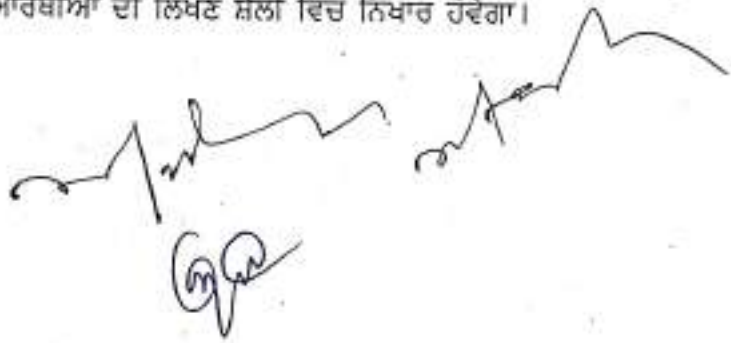
ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼:

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਉਹਨਾਂ ਅੰਦਰ ਉਸਾਰੂ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰਤਕ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਉਣਾ।
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ, ਉਚਾਰਣ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਅਤੇ ਲੇਖਣ ਦੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਿਪੁੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ:

1. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਥੀਮਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਰਨਾਂ ਸਾਹਿਤ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਣਗੇ।
2. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਗੱਦ ਸਾਹਿਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪੜ੍ਹਣ ਲਿਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।
3. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰੂਪ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਰੂਪਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ।
4. ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮੁਹਾਵਰਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਆਵੇਗੀ।
5. ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਵਿਚ ਨਿਖਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

  
ਸਕਾਰ  
skaur

  
ਗੁਰੂ

  
ਮਮਿ

ਬੀ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਐਗਰੀਕਲਚਰ(ਆਨਰਜ਼) ਭਾਗ- ਪਹਿਲਾ

ਸਮੈਸਟਰ- ਦੂਜਾ PBI 2002

ਪਰਚਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ

ਸੈਸ਼ਨ - 2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 75

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 55 ਅੰਕ

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 20 ਅੰਕ

ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 50%

ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 28

ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 10

ਕਰੈਡਿਟ : 03

### ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

#### ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

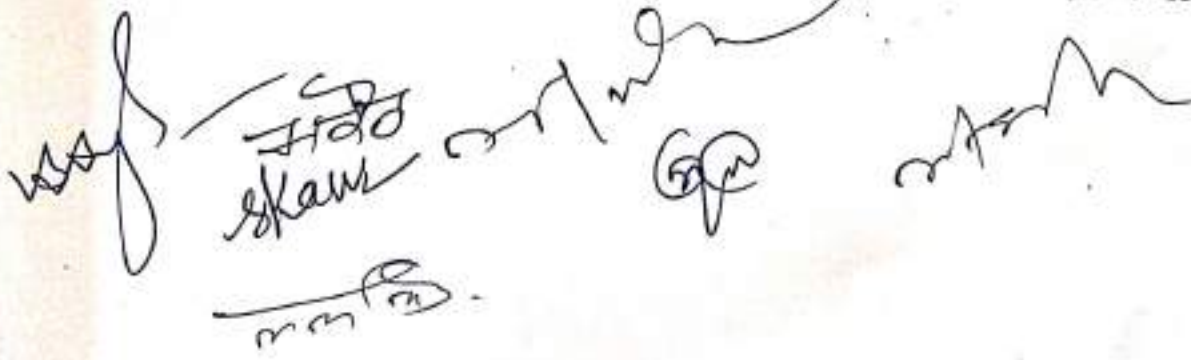
- ਵਾਰਤਕ ਵਿਵੇਕ, ਸੰਪਾਦਕ : ਡਾ. ਰਾਜਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ।
- (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਧੁਨੀ-ਵਿਉਂਤ : ਸਵਰ, ਵਿਅੰਜਨ, ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ-ਵਿਧੀ ਅਨੁਸਾਰ ਧੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ।  
(ਅ) ਸ਼ਬਦ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ : ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੇ ਕਿਸਮਾਂ (ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ, ਵਿਸਮਿਕ ਅਤੇ ਨਿਪਾਤ)

#### ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪੱਤਰ/ਦਫ਼ਤਰੀ ਚਿੱਠੀ-ਪੱਤਰ।
- ਮੁਹਾਵਰੇ ਅਤੇ ਅਖਾਣ (ਡਾ. ਤਾਰਨ ਸਿੰਘ: ਮੁਹਾਵਰਾ ਤੇ ਅਖਾਣ ਕੋਸ਼) ਕ ਤੋਂ ਚ ਤੱਕ।

#### ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਦੀ 'ਵਾਰਤਕ ਵਿਵੇਕ' ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਲੇਖ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ/ਸਾਰ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ (ਤਿੰਨ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
- ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਆਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਣਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
- ਯੂਨਿਟ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
- ਚੌਥੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਾਰਾਂ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੇ ਕੇ ਕੋਈ ਦਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ। (ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦਸ) 10 ਅੰਕ
- ਯੂਨਿਟ ਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਯੂਨਿਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ 'ਵਾਰਤਕ ਵਿਵੇਕ' ਪੁਸਤਕ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ ਵਾਲੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਸੰਖੇਪ ਉੱਤਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪੰਦਰਾਂ (10+05) ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। (15×1=15) ਅੰਕ



ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

43. ਮਨਮੋਹਨ ਕੇਸਰ, ਵਾਰਤਕ ਤੇ ਵਾਰਤਾਕਾਰ, ਪੈਪਰ ਬੁੱਕ ਡਿੱਪੂ, ਪਟਿਆਲਾ।
44. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1999
45. ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਜਲ ਸਿੰਘ ਬਾਹਰੀ, ਲਾਹੌਰ ਬੁੱਕ ਸ਼ਾਪ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 1984
46. ਕਾਲਜ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ, ਹਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਗਿਆਨੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟੈਕਸਟ ਬੁੱਕ ਬੋਰਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 1999
47. ਮੇਰਾ ਪਿੰਡ, ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਵਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, 2009
48. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਆਕਰਨ - ਭਾਗ ਦੂਜਾ, ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੁਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਕਾਦਮੀ, ਜਲੰਧਰ, 1992
49. ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਨ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਸੋਹੀ ਪਬਲਿਸ਼ਰਜ਼, ਪਟਿਆਲਾ, 1995

issyl  
ਸ਼ਕਤ  
skans

ਮਨ ਮੋਹਨ

ਸੁਖਵਿੰਦਰ  
ਸਿੰਘ  
ਸੰਘਾ

ਬੀ.ਐੱਸ.ਸੀ.ਐਗਰੀਕਲਚਰ (ਆਨਰਜ਼)  
 ਭਾਗ- ਪਹਿਲਾ ਸਮੈਸਟਰ- ਦੂਜਾ PBI 2002A  
 ਪਰਚਾ : ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ (ਮੁੱਢਲਾ ਗਿਆਨ)  
 ਸੈਸ਼ਨ - 2023-24

ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 75  
 ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ : 55 ਅੰਕ  
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ : 20 ਅੰਕ  
 ਸਮਾਂ : ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ

ਵਿਸ਼ੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 50%  
 ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 28  
 ਅੰਦਰੂਨੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਅੰਕ : 10  
 ਕਰੈਡਿਟ : 03

ਸਿਲੇਬਸ ਅਤੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕਾਂ

ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ

- ਸ਼ਬਦ ਪ੍ਰਬੰਧ : ਸ਼ਬਦ ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ  
 (ੳ) ਦੋ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ  
 (ਅ) ਤਿੰਨ ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ  
 (ੲ) ਬਹੁ-ਅੱਖਰੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ
- ਸ਼ਬਦ ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ  
 (ੳ) ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰੇਣੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ  
 (ਨਾਂਵ, ਪੜਨਾਂਵ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਕਿਰਿਆ, ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਆਦਿ)  
 (ਅ) ਵਿਆਕਰਨਕ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ  
 (ਲਿੰਗ, ਵਚਨ, ਪੁਰਖ, ਕਾਲ ਆਦਿ)

ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ

- ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਵਰਤੋਂ  
 (ੳ) ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਬਦ ਬਣਤਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ  
 (ਅਗੇਤਰ, ਪਿਛੇਤਰ, ਸਮਾਸ, ਦੁਹਰਕਤੀ)  
 (ਅ) ਵਿਆਕਰਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ, ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ  
 (ਵਾਕੰਸ਼, ਉਪ-ਵਾਕ ਤੇ ਵਾਕ)
- ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇ ਵਰਤੋਂ

ਅੰਕ-ਵੰਡ ਅਤੇ ਪੇਪਰ ਸੈਟਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪਹਿਲਾ, ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਦੇ ਓ, ਅ, ਏ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
- ਯੂਨਿਟ ਪਹਿਲਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਵੀ ਓ, ਅ ਭਾਗ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 10 ਅੰਕ
- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਤੀਜਾ ਯੂਨਿਟ ਦੂਜਾ ਦੇ ਓ, ਅ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 20 ਅੰਕ
- ਚੌਥਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। (ਦੋ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ) 15 ਅੰਕ

ਸਕਾਰ  
 ਮੁਖੀ



ਨੋਟ : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਣ, ਸੌ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਸਰਲ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ।

### ਸਹਾਇਕ ਪੁਸਤਕ ਸੂਚੀ

1. ਆਓ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2009
2. ਗੁਰਮੁਖੀ ਸਿੱਖੋ, ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
3. ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ, ਸੀਤਾ ਰਾਮ ਬਾਹਰੀ, ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2002
4. ਪੰਜਾਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ. ਡੀ. (ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਟੂ-ਲਰਨ ਐਂਡ ਟੀਚ ਪੰਜਾਬੀ), ਪਬਲੀਕੇਸ਼ਨ ਬਿਊਰੋ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ, 2011
5. Teach Yourself Punjabi, Hradev Bahri, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2011
6. A Start in Punjabi, Henry A. Gleason and Harjeet Singh Gill, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 1997
7. Introductory Punjabi, Ujjal Singh Bahri and Paramjit Singh Walia, Publication Bureau, Punjabi University, Patiala, 2003

ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ  
ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ  
ਸਤਿਨਾਮ

ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ  
ਸਤਿਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ  
ਸਤਿਨਾਮ